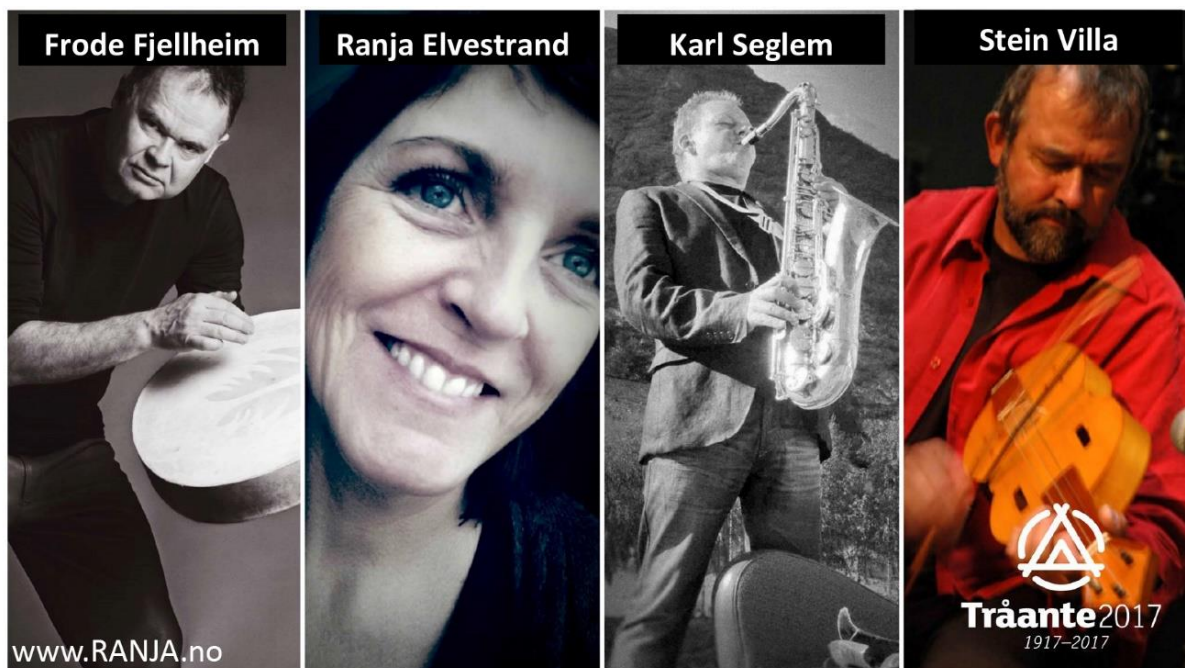

PROSJEKTBSKRIVELSE – IDENTITET: UNDER DOBBEL STJERNEHIMMEL

En spennende musisk fusjon, hvor samisk og norsk musikktradisjon smeltes sammen med utvalgte dikt av sjamanen, forfatteren og rettighetsforkjemperen Ailo Gaup til et samtidsuttrykk krydret med jazelementer.

MEDVIRKENDE: Ranja Elvestrand (vokal), Karl Seglem (bukke-/tungehorn, tenorsax), Stein Villa (langeleik, norsk harpe) og Frode Fjellheim (joik, synth).

– «En enestående musikalsk opplevelse, fra første til siste tone!»

– «Det er ikke for ofte man finner musikk og lyrikk smelte sammen så perfekt som i tilfellet RANJA/Ailo Gaup.»

IDENTITET: Hvem er jeg. Hvem er du. Hvem er vi. Hvem er de. Hva skiller oss. Hva har vi felles. Historien om fornorskningen er kjent. Den er ikke unik, samenes skjebne helt inn i Russlands grenser sett under ett eller sammenliknet med urfolks skjebner verden over. Norges urbefolkning har klart å kjempe seg til rettigheter gjennom demokratiske virkemidler, men mye kunnskap og store deler av kulturen er tapt, og det kan være utfordrende å kombinere tradisjon med moderne samfunnskrav.

Nøkkelord for prosjektet som helhet er identitet og tabu. Hva definerer oss, hvorfor og hvordan? Kan vår musikkarv gi oss noen ledetråder? Den norrøne musikkarven vet vi lite om, det fantes ikke noter eller avspillingsmuligheter den gangen. Den norske folkemusikkarven er dokumentert gjennom opptak og nedskrivninger. Den samiske musikktradisjonen kjenner vi ikke helheten til, hvilke instrumenter brukte de, ble det danset? Men joiken er dokumentert, og lever fortsatt i deler av den samiske kulturen.

Ved å benytte samisk og norsk musikktradisjon som virkemiddel søkes å formidle likheter og ulikheter i kulturene, for ved dette å kunne formidle den mangefasetterte diamanten vi kaller identitet. Naturinstrumenter og stemmebruk fra norsk og samisk musikktradisjon er toneangivende for lydbildet, blant annet benyttes bukkehorn, tungehorn (forløper til klarinetten), geiteskinn til tromme osv.

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET: "Under dobbel stjernehimel" tar utgangspunkt i sjamanen, forfatteren og rettighetsforkjemperen Ailo Gaups dikt og liv. Hans mor fødte ham alene på vidda sommeren 1944. Som spedbarn ble han syk og måtte få legehjelp, legen tok ham med til Kautokeino - og siden kom han aldri tilbake til familien sin. Han skulle kristnes. Bli norsk.

Sine første syv år levde han på gamlehjemmet i Kautokeino, og var således yngst av de som ble evakuert til Trøndelag da tyskerne brant ned Finnmark. Som syvåring ble han sendt til Østlandet, hvor han fikk vokse opp hos en streng familie som skulle banke villmannsblodet ut av ham. Det ble ingen god oppvekst. Noen høyere utdanning mente de ikke han trengte, han var jo bare en same, hva kunne man forvente? Men Ailo Gaup, eller Aslak Nilsen, som var hans norske navn, trosset motgangen og ble journalist.

På oppdrag fra hovedstadsavisen han jobbet hos, dro han som ung voksen til nettopp Kautokeino og befant seg plutselig midt i sin egen slekt og sin egen historie. Gutten som ble tatt fra dem. Hans mor kunne lite norsk, selv husket han ikke lenger sitt morsmål. Det ble et sterkt møte. Så kom Altaopprøret. Ailo engasjerte seg, og brukte blant annet passerseddelen sin som journalist for å smugle utstyr inn bak sperringene. Senere skulle han være med på å starte opp det samiske nasjonalteateret Beaivvas, starte forlag hvor han ga ut egne og andres bøker om blant annet samisk mytologi og kulturtradisjoner og reise verden rundt som historie- og kulturformidler. Identitet skulle bli et tema som fulgte ham livet ut.

TRÅANTE 2017: «Under dobbel stjernehimel» er en del av det offisielle programmet for det samiske nasjonale hundreårsjubiléet, Tråante 2017, og er tilgjengelig for booking – ta gjerne kontakt! Alle bekreftede bookinger vil bli publisert på jubileumssidens programoversikt i jubileumsåret, og det er derfor mulig å søke arrangørstøtte hos Sametinget.

BOOKING: Mobil (+47) 921 37 921 eller booking@ranja.no.

HJEMMESIDE: www.RANJA.no